

TISKOVÁ ZPRÁVA

Modernizace elektroenergetických sítí si vyžádá miliardy. Za každou investovanou korunu získá stát dvě jiné

V Praze 15. května 2024 – Nástup zelené energetiky si vyžádá dramatickou změnu fungování přenosové soustavy a distribučních sítí. Podpora investic jejich provozovatelů se ale České republice vyplatí. Poradenská společnost Deloitte spočítala, že očekávané investice vyčíslené členy Českého sdružení regulovaných elektroenergetických společností (ČSRES) pro roky 2024 až 2035 na téměř 476 mld. Kč (v cenách roku 2023) by vedly

- ke vzniku téměř 21 tisíc nových pracovních míst zejména ve stavebnictví, zpracovatelském průmyslu a v tržních službách,
- ke zvýšení disponibilních příjmů domácností o 131 mld. Kč,
- k navýšení celkové hodnoty výroby v ČR o 763 mld. Kč,
- k růstu hrubé přidané hodnoty o 312 mld. Kč,
- ke zvýšení příjmů veřejných financí o 120 mld. Kč díky ekonomické aktivitě související s uvedenými investicemi.

Představitelé Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva životního prostředí a Energetického regulačního úřadu nyní hledají způsob, jak usnadnit realizaci nezbytných investic a zjednodušit možnosti čerpání dotací do energetické infrastruktury. Ty nejsou v současnosti provozovateli distribučních sítí téměř využívány. Do budoucna ale mohou významně snížit částky, které by jinak museli lidé i firmy zaplatit za modernizaci energetických soustav v regulované složce ceny elektřiny.

„Hlavním přínosem nezbytných investic do elektrizačních soustav je zajištění stabilních dodávek elektřiny. Prioritou je pro nás všechny spolehlivé a bezpečné fungování elektroenergetického systému, nicméně významné jsou také ekonomické benefity uskutečněných investic. Hovoříme o nutné transformaci a modernizaci kritické infrastruktury, bez které není myslitelný běžný chod ekonomiky a život obyvatel v České republice,“ uvedl Marian Rusko, předseda Rady ČSRES.

Investice členů ČSRES by měly v jednotlivých letech vést k růstu hrubého domácího produktu (HDP) o 0,4 % roku 2023. Celkový dopad na ekonomiku bude ale díky multiplikačním efektům prostřednictvím dodavatelského řetězce a zvýšených výdajů domácností podstatně vyšší. Finance budou směřovat zejména do stavebnictví, výroby elektrických zařízení, výroby kovových výrobků a do IT činností. Poměrně vysoké nepřímé dopady očekává Deloitte na tržní služby, kdy budou poptávány především architektonické a inženýrské činnosti. Další odvětví napříč celou ekonomikou vydělají na zvýšené spotřebě domácností.

„Z každé koruny vložené provozovateli elektroenergetických soustav do investic získá stát dvě koruny jiné. Díky investicím do distribučních a přenosových soustav vznikne v průměru téměř

dvacet jedna tisíc nových pracovních míst zejména ve stavebnictví, zpracovatelském průmyslu a v tržních službách. Ze zvýšené ekonomické aktivity a vzniku pracovních míst by měly pozitivní ekonomické dopady pocítit také domácnosti. Jejich celkové disponibilní příjmy by se měly za uvedené časové období zvýšit o 130,9 mld. Kč,” vysvětlil David Marek, hlavní ekonom Deloitte ČR.

Investice do distribučních a přenosových soustav by prostřednictvím zvýšené ekonomické aktivity měly mít velmi výrazné pozitivní dopady na veřejné finance. Za celé období let 2024 až 2035 by měly vést ke zvýšení příjmů veřejných rozpočtů o 119,8 mld. Kč. Podle studie Deloitte největší část z toho tvoří zvýšení výběru sociálního pojištění, které činí 46,7 mld. Kč. Na nepřímé daně, tj. DPH, spotřební daně a další, připadá dodatečné zvýšení inkasa o 35,5 mld. Kč. Výběr daně z příjmu právnických osob by se zvýšil o 21,2 mld. Kč a výběr daně z příjmu fyzických osob o 16,4 mld. Kč. Při zohlednění rozpočtového určení daní by měl státní rozpočet inkasovat celkem 92,4 mld. Kč. Na rozpočty obcí a měst připadá 19,1 mld. Kč a do krajských rozpočtů by mělo navíc přibýt 7,2 mld. Kč.

Podle poradenské společnosti Deloitte mohou investiční dotace pokrýt významnou část zvýšených nákladů, které budou mít v příštích deseti letech provozovatelé elektrizačních soustav s modernizací energetiky. Peníze z fondů EU mohou sloužit ke snížení dopadu na konečného zákazníka s tím, že drtivá většina investic není dotována ze státního rozpočtu. Pro veřejné rozpočty tak tímto způsobem financované investice do distribučních a přenosové soustavy nebudou znamenat dodatečnou zátěž.

„Cena, kterou lidé a firmy zaplatí na účtech za elektřinu, bude nižší, pokud budeme moci využít desítky miliard z evropských fondů na nutné investice. Změna současného stavu vyžaduje úpravu a zjednodušení podmínek čerpání a zohlednění dotací v regulačním rámci,” doplnil M. Rusko.

V předešlé dekádě ale docházelo k velmi omezenému čerpání investičních dotací na projekty realizované provozovateli distribučních soustav. Z unijních a operačních programů čerpali dotace pouze o celkovém objemu 6,55 mld. Kč, což je jen 0,19 % z celkového objemu dostupných prostředků (3387,76 mld. Kč). Ve větší míře dotace využíval pouze provozovatel přenosové soustavy společnost ČEPS. Sdružení ČSRES proto nyní jedná se státem, jak dosavadní stav změnit novým nastavením cenové regulace v oblasti investičních dotací.

Kontakt:

Michal Dolana
DDeM, s. r. o., Panská 10, 120 00 Praha 2

tel.: +420 737 411 339
e-mail: mdolana@ddem.cz

České sdružení regulovaných elektroenergetických společností (ČSRES) je sdružení, jehož členy jsou provozovatel přenosové soustavy společnost ČEPS a provozovatelé distribučních sítí společnosti ČEZ Distribuce, EG.D a PREdistribuce. Pro orgány státní správy, expertní i širokou veřejnost je ČEPS nositelem znalostí a odborným průvodcem tématy ze světa regulovaných elektroenergetických společností. Je nedílnou součástí nové energetiky, která je spojená s trendy decentralizace a digitalizace. Jeho členové svými mnoha miliardovými investicemi urychlují dekarbonizaci a přispívají k ochraně klimatu.